Af kærlighed til Grønland

H.K.H. Prins Henriks samling af grønlandsk folkekunst

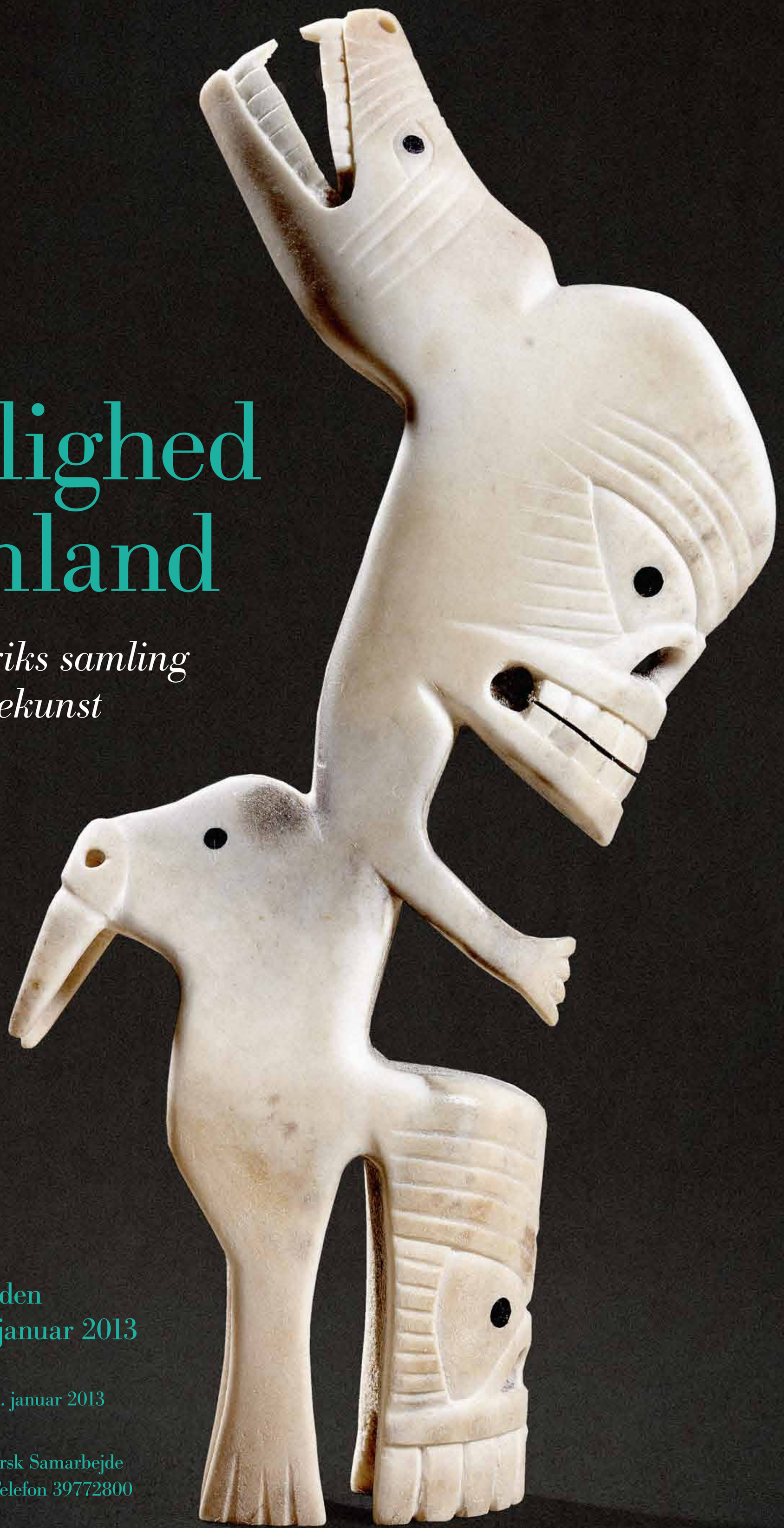

Udstilling på Schæffergården
24. november 2012 – 29. januar 2013
Alle dage fra 9 til 17.
Julelukket fra 20. december 2012 til 4. januar 2013

Schæffergården, Fondet for Dansk–Norsk Samarbejde
Jægersborg Allé 166, 2820 Gentofte. Telefon 39772800

Udstillingen fokuserer på den rigdom, der findes i grønlandsk folkekunst, hvor sansen for skønheden udfolder sig i ornamentik, formsans og kolorit. Det drejer sig både om hverdagsrealisme og hverdagspoesi, hvor enhver genstand – en vandspand, et nålestykke eller en værktøjskasse bliver udført praktisk – og smukt. Man kunne tale om nålens og knivens kunstnere. Kvinderne har med nål og måske senetråd (især rensdyrets halssener var gode!) med sikker kunstnerisk sans arbejdet med skindmosaikker og perlebroderier. Mændene har med kniven skåret redskaberne og siden de mange herlige figurer. Fra Dorsettiden og til nu.

I snart mange år har Prinsgemalen interesseret sig for grønlandsk kunst og opbygget en stor samling, hvoraf ca. 1/3 vises her, fortrinsvis små fortættede skulpturer i kaskelot – eller narhvalstand, udført af såvel navngivne som anonyme kunstnere fra alle egne af Grønland. Maskerne er endda fra Nordøstgrønland og udstyret med moskusoksehår.

Figurerne samler sig i tre grupper: scener fra "gamle dage" fra fangerkulturen, mange fine dyreskildringer og motiver fra flænsning af især sæl, men også kampen mellem bjørn og hvalros og fint iagttagede fugle. Skildret med jægerens skarpe blik.

Næste gruppe er figurer, der sjældent ses. Her har Prinsgemalen haft øje for en ekspressionistisk sort fedtstensfigur, med hovedet placeret dybt i kroppen, og et – også i sten – stort hoved, ren "klump", ingen hals eller krop. Det typiske grønlandske indgroede træk – at skulpturen følger materialets form – ses tydeligt i figurerne. Hvalrossens underkæbe f.eks. eller den lange hjørnetand, der inviterer til skildringen i en jagtscene, en slags forløber for senere kunst på papir og lærred.

Endelig den måske mest spændende gruppe: fra den spirituelle verden. Med relationer til kult og magi ses masker og mange skildringer af åndefigurer, amuletter og tupilakfigurer.

Som en hilsen til Prinsgemalens samling udlåner hendes Majestæt Dronning Margrethe genstande fra Kongehusets dragtsamling, deriblandt Dronningens egen pigedragt med dukke fra 1952 samt perleduge og dametasker fra Dronning Ingrids tid.

En anden hilsen kommer fra Nationalmuseets etnografiske samling og viser fornemme eksempler på østgrønlandske, smukt ornamenterede dragtemner fra slutningen af 1800-tallet.

Fra kunstneren Aka Høegh låner vi originalillustrationerne til Prins Henriks digtsamling "Blå mærker på sjælen," udstillingens eneste indslag med nutidige billedkunst.

Endelig ses to kajakker i fuld størrelse, fangstblære og knive fra dr. Søren Andersens samling, på Museet for Religiøs Kunst i Lemvig.

Bodil Kaalund
Lyngby, november 2012

Udstillingen er initieret af Schæffergården, med dir. Mark Flindt og konsulent Karen Vig som ophavsmænd. Og skal herefter vises i Paris (Det Danske Hus), Nuuk (Kulturhuset Katuaq), Lemvig (Museet for Religiøs Kunst) og Bodø (Bodøgaardsamlingen).

Til denne startudstilling takkes varmt for økonomisk støtte fra følgende:

Gentofte Kommune
Kong Olav V´s Fond
Ole Kirks Fond
Faaborg Flytteforretning – Just Justesen
Specialtrykkeriet v. Per Nørhaven
Knud Højgaards Fond

Udstillingsscenograf: Carl Zakrisson
Plakatdesign: Flemming Dupont
Fotograf: Kristine Havemann
Kunstnerisk konsulent: Bodil Kaalund